

РОЂЕНИ И УМРЛИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ BIRTHS AND DEATHS IN REPUBLIKA SRPSKA

Пад броја живорођених

У Републици Српској у 2019. години рођено је 9 274 живорођене дјеце, од тога 4 907 дјечака и 4 367 дјевојчица. У односу на 2018. годину, број живорођене дјеце у 2019. години је мањи за 294.

Повећана старосна граница жена приликом рађања дјеце

Просјечна старост мајке при рођењу првог дјетета у Републици Српској износила је 27,8 година, односно 0,2 године више него у 2018. години. Вишегодишњи подаци нам указују да жене, ипак одлажу рађање дјеце и да се старосна граница приликом рађања дјеце повећава.

Укупна просјечна старост мајке при рођењу дјетета у ЕУ-28, према посљедњем расположивом податку Еуростата (2018. године) била је 30,8, док је у Републици Српској просјечна старост у 2019. години била 29,3 године.

Од укупног броја живорођене дјеце, око 79,6% се роди у старости мајке од 20 до 34 године. Ред рођења дјетета задржао се на сличном нивоу као што је био у 2018. години. Око 47,4% мајки које су рађале у 2019. години родиле су прво дијете, друго дијете око 35,5% мајки, а треће и више дјеце око 17,1% мајки. Око 58,6% мајки које рађају прво дијете, рађају у старосној групи 20-29 година, око 64,4% рађања другог дјетета је у старосној групи 25-34, а око 67,2% мајки треће дијете рађају у старосној групи 25-39 година.

Учешће живорођене ванбрачне дјеце повећано у односу на претходну годину

У Републици Српској учешће живорођене ванбрачне дјеце у укупном броју живорођених износило је 17,7% и у односу на претходну годину повећано је за око 0,2%. Од укупног броја живорођене ванбрачне дјеце, 87,8% њихових родитеља живи заједно.

Мањи број мртворођене дјеце

Укупан број мртворођене дјеце мањи је за око 2,7% у односу на претходну годину. Највећа вриједност стопе мртворођених од 5,6‰ забиљежена је у 2001. години, а у 2011. години је пала на 3‰. У 2019. години стопа мртворођених износила је 1,4‰.

Decrease in number of live births

Total number of live births in Republika Srpska in 2019 was 9,274, out of which 4,907 were boys and 4,367 were girls. Compared to 2018, there were 294 live births fewer in 2019.

Increase in the age of mother at birth

Average age of mother at birth of the first child in Republika Srpska was 27.8 years, which was 0.2 years more than in 2018. Data over the years indicate that women postpone giving birth, thus the age of mother at birth has been increasing.

Total average age of mother at birth in the EU-28, according to the latest available data provided by Eurostat (2018), was 30.8, while in Republika Srpska this age in 2019 was 29.3 years.

Out of the total number of live births, approximately 79.6% were children born to mothers between 20 and 34 years of age. Birth order remained at almost the same level as in 2018. Approximately 47.4% of mothers who gave birth in 2019 gave birth to their first child, 35.5% to the second child, while approximately 17.1% of mothers gave birth to the third child or more. Approximately 58.6% of mothers gave birth to their first child between the ages of 20 and 29, approximately 64.4% of second child births were given by mothers between the ages of 25 and 34, while approximately 67.2% of mothers who gave birth to their third child were those in the age group between 25 and 39 years of age.

Share of live births outside marriage increased compared to the previous year

In Republika Srpska, live births outside marriage accounted for 17.7% of the total number of live births, which represented an increase by approximately 0.2% in comparison with the previous year. Observing the total number of live births outside marriage, 87.8% of parents who got children lived together.

Decrease in number of stillbirths

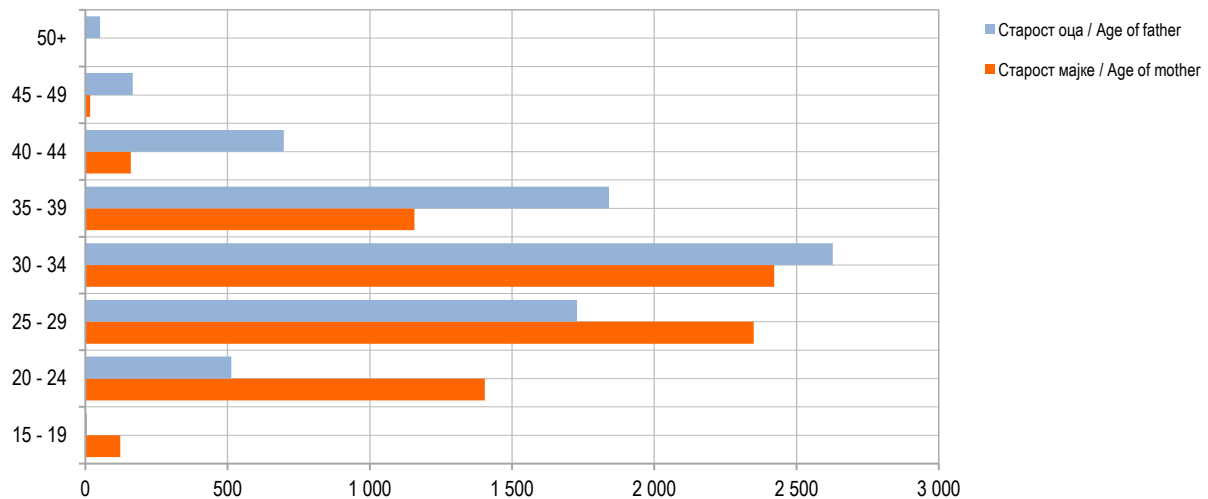
In comparison with the previous year, the total number of stillbirths was approximately 2.7% lower. The highest value of stillbirth rate was the one recorded in 2001, and it amounted to 5.6‰, while in 2011 it decreased to 3‰. In 2019, stillbirth rate amounted to 1.4‰.

1. ПРЕГЛЕД РОЂЕНИХ, 1998–2019.
OVERVIEW OF BIRTHS, 1998–2019

	1998	2000	2005	2018	2019	
Живорођени	13 527	14 191	10 322	9 568	9 274	Live births
Мртворођени	56	52	40	18	13	Stillbirths
Живорођени ван брака	1 485	1 371	1 531	1 680	1 642	Live births outside marriage
Стопа наталитета	9,5	9,7	7,1	8,3	8,1	Nativity rate
Стопа мртворођених	4,1	3,7	3,9	1,9	1,4	Stillbirth rate

2. ЖИВОРОЂЕНИ ПРЕМА СТАРОСТИ МАЈКЕ И РЕДУ РОЂЕЊА ДЈЕТЕТА, 2019.
LIVE BIRTHS BY AGE OF MOTHER AND BIRTH ORDER, 2019

Старост мајке	Ред рођења дјетета Birth order						Age of mother
	прво first	друго second	треће third	четврто fourth	пето и више fifth and more	укупно total	
УКУПНО	4 398	3 289	1 229	248	110	9 274	TOTAL
<15	1	-	-	-	-	1	<15
15–19	188	29	6	-	-	223	15–19
20–24	1 144	494	88	16	3	1745	20–24
25–29	1 432	992	262	49	29	2764	25–29
30–34	1 124	1 127	497	85	40	2873	30–34
35–39	423	568	329	70	24	1414	35–39
40–44	75	75	46	26	14	236	40–44
45–49	11	4	1	2	-	18	45–49

Графикон 1. Живорођена брачна дјеца према старости мајке и оца, 2019.
Graph 1. Live births in marriage by age of mother and father, 2019

Већи број умрлих

У 2019. години у Републици Српској је умрло 15 081 лице, од тога 7 753 мушкарца и 7 328 жена. У поређењу са 2018. годином, у Републици Српској је умрло 318 лица више. Највише умрлих је било у периоду јануар–март 2019. године око 29,6%, а најмањи број умрлих је био у периоду јун–август, око 22,5%.

Мушкарци данас живе краће од жена

Просјечна старост приликом умирања за мушкарце у 2019. години била је 71,7 година, а за жене 77,5 година. У односу на 2018. годину, просјечна старост приликом умирања за мушкарце је у благом порасту, као и просјечна старост приликом умирања за жене. Од укупног броја умрлих свако пето лице умре испод 65 година старости.

Умрло 15 дјеце до једне године старости

У 2019. години умрло је 15 дјеце до једне године старости и то 7 дјечака и 8 дјевојчица. Око 80% одојчади умрло је у првих 10 дана послје рођења. У 2019. години стопа умрле одојчади била је 1,6‰. Према посљедњем расположивом податку Еуростата (2018. године) стопа умрле одојчади у ЕУ-28 била је 3,5‰. Стопа умрле одојчади у Републици Српској за 2019. годину била је мања од стопе умрле одојчади у ЕУ-28.

Increase in number of deaths

In Republika Srpska, 15,081 persons died in 2019, out of which 7,753 were male and 7,328 female. In comparison with 2018, there were 318 deaths more in Republika Srpska. The highest number of deaths occurred in the period January-March 2019, namely 29.6%, while the lowest number was the one recorded in the period June - August, namely 22.5%.

Men live shorter than women

Average age at death for men in 2019 was 71.7 years, while for women this age was 77.5. In comparison with 2018, average age at death for men recorded a slight increase, which was also the case for women. Observing the total number of deaths, one in five deceased persons was under the age of 65.

Fifteen deaths of children under one year of age

There were 15 children under one year of age who deceased in 2019, of which 7 boys and 8 girls. Approximately 80% of infant deaths occurred during the first 10 days after birth. In 2019, the rate of infant deaths was 1.6‰. According to the latest available data provided by Eurostat (2018), the rate of infant deaths in the EU-28 was 3.5‰. Thus, the rate of infant deaths in Republika Srpska in 2019 was lower than the rate of infant deaths recorded in the EU-28.

3. ПРЕГЛЕД УМРЛИХ У ПЕРИОДУ 1998–2018.

OVERVIEW OF DEATHS IN THE PERIOD 1998–2018

	1998	2000	2005	2018	2019	
Умрли	12 469	13 370	13 802	14 763	15 081	Deaths
Мушки	6 615	7 069	7 239	7 449	7 753	Male
Женски	5 854	6 301	6 563	7 314	7 328	Female
Стопа морталитета	8,7	9,1	9,5	12,9	13,2	Mortality rate
Умрла одојчад	112	103	37	17	15	Infant deaths
Мушки	67	57	20	7	7	Male
Женски	45	46	17	10	8	Female
Стопа смртности одојчади	8,3	7,3	3,6	1,8	1,6	Infant mortality rate
Просјечна старост приликом умирања						Average age at death
Мушки	64,9	65,2	67,5	71,5	71,7	Male
Женски	70,8	71,2	72,5	77,4	77,5	Female

Болести крвотока водећи узроци смрти

Водећи узрок смрти у Републици Српској биле су болести крвотока. Од укупног броја умрлих, око 49,6% умрло је од поменутих болести. Жене умиру од болести крвотока за 10,6% више од мушкараца. Сљедећи водећи узрок смрти су тумори. Од укупног броја умрлих у Републици Српској око 19,2% је умрло од тумора. Мушкарци умиру од тумора за 5,8% више од жена.

Насилне смрти

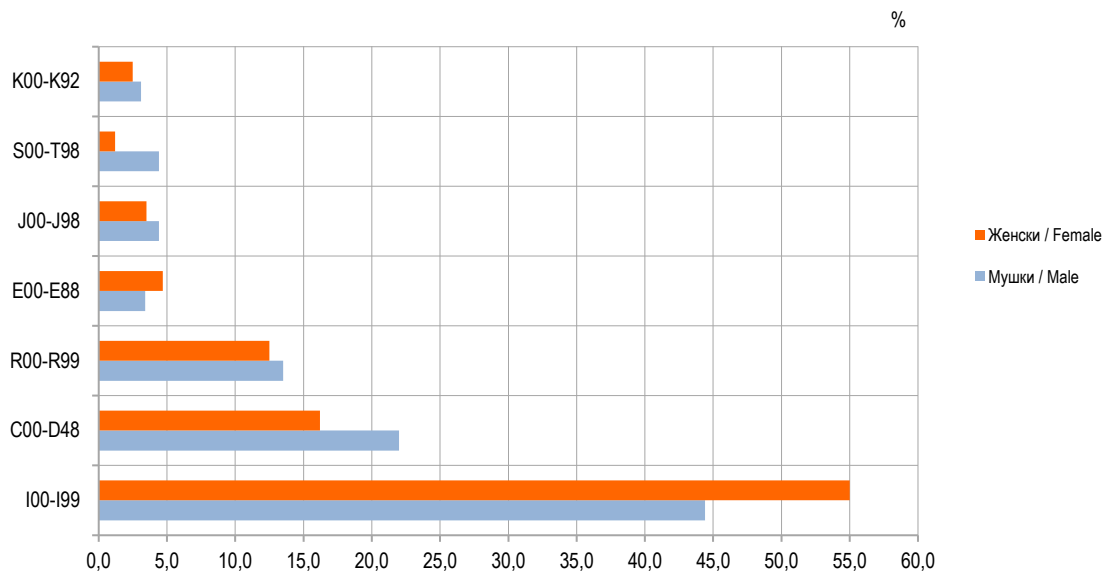
У Републици Српској у односу на претходну годину дошло је до смањења броја насилних смрти за 10,3%. Укупан број убиства износио је 13, самоубиства 173, несрећних случајева 194, док је у категорији остало, број насилних смрти износио 52. У укупном броју насилних смрти, мушкарци учествују са 79,2%. Око 79,2% самоубиства се десило у старости већој од 45 година.

Diseases of the circulatory system – main cause of death

Main cause of death in Republika Srpska were diseases of the circulatory system. Out of the total number of deaths, 49.6% occurred due to this type of diseases. The percentage of women who died due to diseases of the circulatory system was 10.6% higher than that of men. The following most frequent cause of death were tumors. Of the total number of death cases in Republika Srpska, 19.2% occurred due to tumors. Percentage of men who died due to tumors was 5.8% higher than that of women.

Violent deaths

In Republika Srpska, in comparison with the previous year, a decrease by 10.3% was recorded in number of violent deaths. The total number of homicides was 13, while there were 173 suicides and 194 accidents. In addition, there were 52 violent deaths in the category other. In the total number of violent deaths, men participated with 79.2%. Approximately 79.2% of suicides occurred in the age group of persons older than 45 years of age.

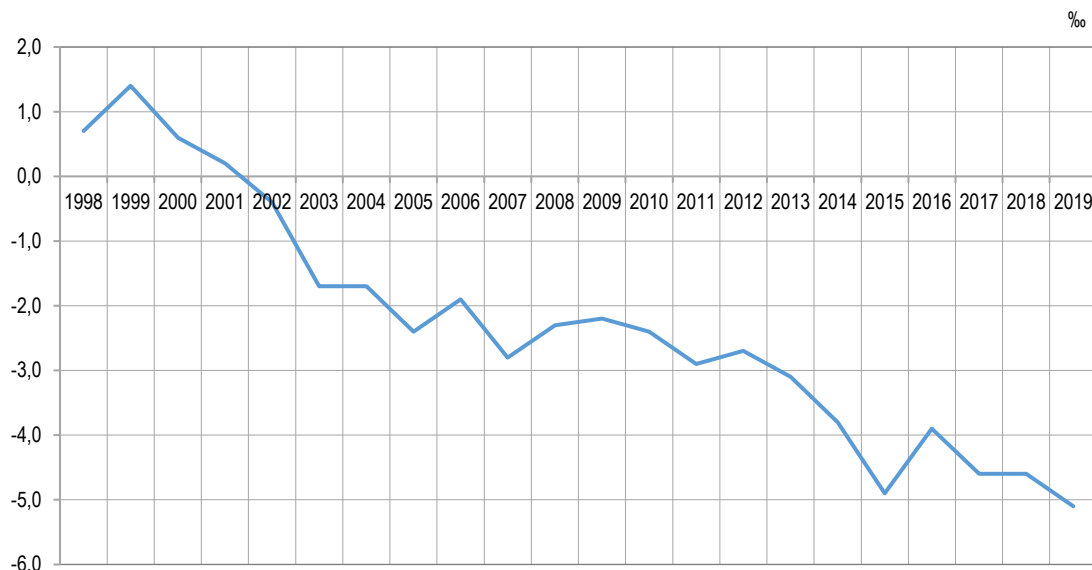
Графикон 2. Водећи узроци смрти према полу, 2019.
Graph 2. Main causes of death by sex, 2019

Природни прираштај

Од 2002. године природни прираштај Републике Српске је негативан. Континуитет лада природног прираштаја указује на све већи број умрлих, а мањи број живорођених. Стопа природног прираштаја у 2019. години износи -5,1%.

Natural increase

Since 2002, natural increase in Republika Srpska has been negative. A continued decrease in natural increase indicates a growing number of deaths and a lower number of live births. The natural increase rate in 2019, amounted to -5.1%.

Графикон 3: Стопа природног прираштаја Републике Српске, 1998–2019.
Graph 3. Natural increase rate in Republika Srpska, 1998–2019

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извор података

Извјештајне јединице прикупљања статистичких података о рођеним и умрлим лицима су матични уреди Републике Српске.

Дефиниције и објашњења

Природни прираштај је разлика између броја живорођене дјеце и броја умрлих лица.

Општа стопа наталитета представља однос између броја живорођених и процијењеног броја становника у посматраној години.

Општа стопа морталитета представља однос између броја умрлих и процијењеног броја становника у посматраној години.

Општа стопа природног прираштаја представља разлику између стопе наталитета и стопе морталитета у посматраној години.

Стопа смртности одојчади представља однос између броја умрле дјеце до једне године старости на 1 000 живорођених у посматраној години.

Општа стопа мртворођења представља број мртворођених на 1 000 живорођених у посматраној години.

Просјечна старост мајке представља просјечну годину њене старости приликом рађања дјетета.

Просјечна старост умрлог лица представља просјечну годину приликом умирања.

ЗНАКОВИ

- нема појаве

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Source of data

Reporting units for the collection of statistical data on births and deaths are registration offices in Republika Srpska.

Definitions and explanations

Natural increase represents the difference between number of live births and number of deaths.

General natality rate represents the ratio between number of live births and population estimate in the referent year.

General mortality rate represents the ratio between number of deaths and population estimate in the referent year.

General natural increase rate represents the difference between natality and mortality rates in the referent year.

Infant mortality rate represents the number of deaths of children under 1 year of age per 1 000 live births in the referent year.

General stillbirth rate represents the number of stillbirths per 1 000 live births in the referent year.

Average age of mother represents the average age of mother at childbirth.

Average age of deceased persons represents the average age at death.

SYMBOLS

- no occurrence

Припрема саопштења: Одјељење статистике становништва, образовања и правосуђа

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Велјка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by: Population, Education and Crime Statistics Division

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr. Jasmin Komić, Editor in chief – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged